

Jafnréttisáætlun

Borgarhólsskóla

Jafnrétti

Í lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla frá árinu 2000 ber öllum fyrirtækjum og stofnunum sem hafa fleiri er 25 starfsmenn að setja sér jafnréttisáætlun. Markmiðið með lagaskyldunni „...er að atvinnurekendur geti nýtt sér hæfileika og færni allra starfsmanna sinna á sem bestan hátt um leið og þeim hindrunum sem geta verið í vegi bæði karla og kvenna er rutt úr vegi.“

Ábyrgð

Skólastjóri ber endanlega ábyrgð á jafnréttisáætlun skólans. Hins vegar getur hann falið kennurum / starfsmönnum að semja hana og fylgja henni eftir. Nauðsynlegt að endurskoða jafnréttisáætlunina í heild sinni t.d. á þriggja ára tímabili.

Grunnþættir menntunar eru sex og skulu vera leiðarljós í almennri menntun og starfsháttum allra skóla. Jafnrétti er einn af grunnþáttum menntunar í nýrri aðalnámskrá frá 2011. Þar segir m.a.:

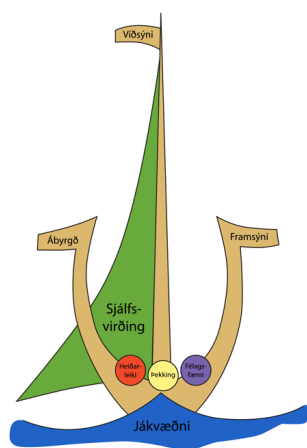
2.1.4 Jafnrétti

„Markmið jafnréttismenntunar er að skapa tækifæri fyrir alla til að þroskast á eigin forsendum, rækta hæfileika sína og lifa ábyrgu lífi í frjálsum samfélagi í anda skilnings, friðar, umburðarlyndis, víðsýnis og jafnréttis...“

Jafnréttisáætlun Borgarhólsskóla tekur til annars vegar nemenda og hins vegar starfsmanna. Helsti áhersluþátturinn í skólastarfinu er að nemendur, kennarar og annað starfsfólk nái hámarksárangri og skólastarfið miði að því að styrkja og efla hvern og einn til framfara og þroska. Mikilvægt er að starfið mótist af metnaði og hvatningu til sjálfstæðra verka og aukinnar víðsýni, þar sem hver og einn fær notið sín á eigin forsendum.

Samskipti einstaklinga eiga að grundvallast á gagnkvæmri virðingu, kurteisi og tillitssemi, sem er forsenda þess að hverjum og einum líði vel. Gagnkvæmt traust og jákvæð og uppbyggileg samskipti móta öðru fremur góðan starfsanda.

Rétt er að benda hér á Skútu skólans sem hlaðin er gildum sem nýtast við það er viðkemur þessari áætlun (sjá <http://www.borgarholsskoli.is/is/skolinn/skolasyn>)

Skólastarf í anda jafnréttis tekur mið af mismunandi hæfileikum fólks, því er haft að leiðarljósi í skólastarfi Borgarhólsskóla að tækifæri nemenda og starfsfólks byggi fyrst og fremst á hæfileikum og færni.

Í Borgarhólsskóla á sér reglulega stað innra mat á skólastarfinu, hvort sem um er að ræða starfsmannasamtöl, starfsmannakannanir eða kannanir meðal nemenda og foreldra. Með þessum könnunum gefst gott tækifæri til að kanna og leggja mat á stöðu jafnréttismála í skólanum.

Mikilvægt er að nemendur og starfsfólk skólans hafi jafnan rétt til að hafa áhrif á skólastarfið, stefnumótun og ákvarðanatöku og skal reynt að tryggja það með sem bestum hætti.

Nemendur

Lögð er áhersla á að nemendur læri að þekkja og tjá eigin tilfinningar. Þeir eiga jafnframt að kunna að virða tilfinningar annarra óháð uppruna, kyni, búsetu, trú eða fötlun. Kennsluaðferðir eða námsgögn mega á engan hátt mismuna nemendum enda eiga allir nemendur jafnan rétt til náms. Öll vinna nemenda skal vera í anda jafnréttis þar sem lögð er sérstök áhersla á að nemendur rækti með sér samkennd, samhyggð og virðingu fyrir skoðunum og lífsgildum annarra. Nemendur eiga að hafa jafnrétti að leiðarljósi í öllum samskiptum.

Reglulega er lagðar fyrir nemendur kannanir um t.d. líðan og tengsl. Komi í ljós verulegur munur á svörum kynjanna er unnið með þær niðurstöður og kannað hvað valdi og hvað sé til úrbóta. Þetta sjálfsmat nemenda má einnig nota sem innlegg í nemenda- og foreldrasamtöl.

Skoða á árlega einkunnir að vori í 4., 7. og 10. bekk og greina þær eftir kynjum. Ef í ljós kemur verulegur munur á einkunnum nemenda eftir kyni þarf að grípa til sérstakra aðgerða með það fyrir augum að staða kynja verði sem jöfnust.

Það er lykilatriði að vinna markvisst með jafnrétti í lífsleiknitímum. Þó svo að lífsleikni komi ekki inn í námskrá fyrr en í 4. bekk er allt skólastarf yngri nemenda samofið lífsleikniáherslum eða –þjálfun, nota má einnig bekkjarfundatíma sem eru á hverjum degi í öllum bekkjum.

Vinna þarf gegn stöðluðum ímyndum kynjanna meðal annars með markvissum heimsóknum foreldra í skóla þar sem þeir kynna mismunandi störf og starfsvettvang sinn. Einnig þarf að vinna með gildismat og fordóma í gegnum almennar umræður. Kynna þarf sérstaklega fyrir stelpum nám og störf í tækni- og iðngreinum og fyrir strákuum hefðbundin störf sem flokkast til uppeldis- og umönnunarstarfa.

Allir kennarar skólans verða að skoða og meta allt námsefni út frá jafnréttissjónarmiði. Það þarf að hafa að leiðarljósi að vinna með námsefni/kennslugögn sem byggja á jafnréttishugmyndum. Allar námsgreinar tengjast beint eða óbeint jafnrétti. Sérstaklega er nauðsynlegt að huga að þeim greinum sem tengjast öðru kyninu fremur en hinu, sbr. starfsval síðar á lífsleiðinni.

Hafa ber í huga persónur yndislestrarbóka að þær séu fjölbreyttar að öllu leyti, einnig að gæta þess að lesnir séu hvoru tveggja kven- og karlhöfundar.

Kennarar þurfa að beita fjölbreyttum kennsluháttum þannig að nemendur fái kennslu við hæfi og ólík reynsla og gildismat fái notið sín.

Haft er að leiðarljósi í skólalstarfinu að þátttaka kynjanna í sem flestum þáttum starfsins sé sem jöfnust.

Varðand félagslíf nemenda þarf að hafa að leiðarljósi jafnan hlut kynja við val í nemendaráð og við hvert það tækifæri þegar nemandi eða nemendur skólans koma fram fyrir hans hönd.

Kynferðisleg áreitni og einelti verða ekki liðin.

Gera þarf nemendum ljóst að kynferðisleg áreitni sé ekki liðin í skólanum. Meðferð slíkra mála verða sett í ákveðinn farveg sbr. einelti og áföll. Kennarar, skólahjúkrunarfræðingur og/eða námsráðgjafi eiga að taka að sér þessa fræðslu og vinnu með nemendum. Það þarf að gera nemendum grein fyrir því að áreitni getur birst í mörgum myndum s.s. í orðum eða látbragði. Nemendur eiga hvorki að sætta sig við áreitni af hendi samnemenda né starfsmanna skólans.

Starfsmenn

Starfsmenn skólans eiga að njóta sömu möguleika til endurmenntunar og starfsþjálfunar óháð uppruna, kyni, búsetu, trú eða fötlun. Þeir eiga einnig að búa við jafna möguleika til stöðuhækkana, stöðubreytinga og breytinga á vinnuaðstæðum. Launajafnrétti er í skólanum fyrir jafnverðmæt og sambærileg störf.

Öllum starfsmönnum þarf að vera ljóst að kynferðisleg áreitni verði aldrei liðin í skólanum. Starfsmenn eiga alls ekki að sætta sig við kynferðislega áreitni en áreitni getur birst í mörgum myndum s.s. í orðum eða látbragði. Stjórnendur bera ábyrgð á því að kynferðisleg áreitni viðgangist ekki í skólanum og meðferð slíkra mála er í þeirra höndum.

Í anda jafnréttis laga eiga stjórnendur að leitast við að gera nauðsynlegar ráðstafanir þannig að starfsmenn, jafnt karlar sem konur, geti samræmt sem best starfsskyldur sínar og skyldur gagnvart fjölskyldu.

Einelti er ekki liðið í starfsmannahópi Borgarhólsskóla en komi slík mál upp sem stjórnendateymi tekst ekki að leysa er þeim vísað til fræðslufulltrúa.

Umræðu um jafnréttisáætlunina, bæði það sem snýr að starfsmönnum og nemendum, þarf að taka upp árlega á starfsmannafundum.

Til að jafnréttisáætlun skili árangri er nauðsynlegt að hafa skýra mælikvarða í tengslum við þau markmið sem koma fram í áætluninni. Þau matstæki sem lögð eru til grundvallar eru starfsmannasamtöl, viðhorfakannanir meðal nemenda, starfsmanna og forráðamanna.

Framkvæmd, eftirfylgni og endurskoðun

Tímasetning	Markmið	Aðgerð	Ábyrgð	Lokið
Ágúst 2015 – maí 2016	Að framfylgja jafnréttisáætlun skólans	Eftirfylgni með áætluninni. Fylgjast með að einstaka þættir séu unnir af ábyrgðaraðilum.	Skólastjórnendur	Maí 2016
September 2015	Að kynna jafnréttisáætlun fyrir foreldrum.	Kynna nemendahluta jafnréttisáætlunarinnar fyrir foreldrum á kynningarfundum. Áætlun sett á heimasíðu skólans.	Umsjónarkennarar Heimasíðuteymi	September 2015
Skólaárið 2015-2016	Að vekja og viðhalda meðvitund starfsfólks um jafnrétti í skólanum og hvernig þeir stuðli að því í starfi sínu.	Jafnréttisáætlun og jafnréttismál rædd á starfsmannafundum til að vekja starfsfólk til umhugsunar og meðvitundar um það hvernig þeir ræða við nemendur, hvernig kennslu er háttað og hvaða námsgögn eru notuð.	Skólastjórnendur	Maí 2016
Skólaárið 2015-2016	Laus störf standi bæði konum og körlum til boða	Vísað í jafnréttisáætlun skólans og jafnréttisstefnu sveitarfélagsins þegar auglýst er eftir starfsfólki.	Skólastjóri	Þegar við á.
Skólaárið 2015-2016	Að jafna kynjahlutfallið í skólanum.	Hvetja karla sérstaklega til að sækja um lausar stöður við skólann.	Skólastjóri	Þegar við á.
Október 2015 og maí 2016	Að kanna kynbundinn mun á líðan og sjálfsmynd nemenda.	Nemendakönnun skólapúlsins lögð fyrir nemendur	Skólastjórnendur	Maí 2016
Skólaárið 2015-2016	Að auka vitund nemenda um jafnrétti kynja.	Vinna með jafnrétti kynjanna í lífsleikni og námskrágerð	Kennarar	Maí 2016
Skólaárið 2015-2016	Að vinna gegn stöðluðum ímyndum kynjanna.	Heimsóknir foreldra og annarra í skólann sem kynna ýmis störf	Kennarar	Maí 2016
Skólaárið 2015-2016	Að allir nemendur eigi jafna möguleika til náms.	Vanda kennsluáferðir og námsgögn þannig að þau mismuni ekki nemendum. Námsefni allra námsgreina er	Kennarar, stjórnendur	Aldrei

		skoðað út frá jafnréttissjónarmiði.		
Skólaárið 2015-2016	Að allir nemendur fái kennslu við hæfi.	Kennarar beiti fjölbreyttum kennsluháttum. Ólík reynsla og gildismat njóti sín.	Kennarar	Aldrei
Október 2015	Að skoða kynjahlutföll í valgreinum á unglingsstigi	Farið yfir valgreinar og kynjahlutföll metin með það fyrir augum að beina nemendum í óhefðbundnar greinar.	Stjórnendur	Október 2015
Mars 2016	Að konur og karlar fái sömu laun og njóti sömu kjara fyrir sömu og jafnverðmæt störf	Gerð verði úttekt þar sem skoðuð verða grunnlaun, yfirvinnugreiðslur o.s.frv. eftir kyni og starfs heitum. Komi launamunur í ljós verður leitað leiða til að leiðrétta það.	Skólastjóri / launafulltrúi	Mars 2016
Júní 2016	Að meta kynjamun í einkunnum	Einkunnir skoðaðar að vori. Ef munur kemur í ljós eru kennsluaðferðir, námsefni o.þ.h. skoðað.	Kennarar, stjórnendur	Júní 2016
Maí - júní 2016	Að meta jafnréttisstarf og jafnréttisáætlun skólans.	Notast við sjálfsmat skólans og starfsmannaviðtöl. Kynning að hausti fyrir nemendur og foreldra.	Stjórnendur, starfsfólk.	Júní 2016

Jafnréttisáætlun Borgarhólsskóla byggir á:

Jafnréttisáætlun Norðurljósa
Skólastefnu Norðurljósa 2011
Lögum um grunnskóla nr. 91/2008
Lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla nr. 10/2008
Aðalnámskrá grunnskóla frá 2011
Skólanámskrá Borgarhólsskóla

Heimasíða Jafnréttisstofu; jafnrétti.is. – um skólamálið